

Program wychowawczy szkoły

***"Młodość nie jest rozdziałem wyrwanym z życia (...).
Jest wprowadzeniem do całej reszty, jest załącznikiem,
z którego wszystko się rozwija,
jest fundamentem, na którym ma się oprzeć budowla życia."***

/Jakub Alberione/

PROGRAM PRACY WYCHOWAWCZEJ DLA

Publicznego Gimnazjum Nr 1 im Henryka Sienkiewicza w Zakrzewie

Jestem człowiekiem - mieszkańcem gminy Zakrzew, Polakiem, Europejczykiem.

Wstęp:

Celem realizacji programu wychowawczego szkoły jest wychowywać absolwenta szkoły, który:

- akceptuje siebie, mając świadomość swoich mocnych i słabych stron
- umiejętnie kontaktuje się z innymi ludźmi
- jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych
- pracuje nad własnym rozwojem, budując swój system wartości
- jest aktywny i twórczy
- jest wrażliwy na otaczającą przyrodę i piękno natury, potrafi przeciwdziałać zagrożeniom środowiska
- umie rzetelnie pracować, ma szacunek dla pracy, jest zaradny i odpowiedzialny
- ma szerokie zainteresowania i pasje poznawcze, potrafi wiadomości teoretyczne zastosować w praktyce
- zna i szanuje historię, kulturę i tradycję naszego regionu i narodu
- umie dbać o zdrowie psychiczne i fizyczne; jest wolny od uzależnień

Wychowanie, które rozumiemy jako świadomie organizowaną działalność szkoły, ma na celu służyć wspieraniu rodziców w pracy nad wszechstronnym rozwojem dzieci i młodzieży. Prymat w wychowaniu posiadają rodzice. Charakter młodych ludzi i ich system wartości kształtuje się głównie w domu rodzinnym. Szkoła pełni rolę drugoplanową i nie ponosi wyłącznej odpowiedzialności za efekty wychowania.

Równocześnie jesteśmy świadomi, że odpowiedzialność za szkolne wychowanie ponoszą wszyscy pracownicy szkoły. Współpartnerami nauczycieli są: dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, pracownicy biblioteki i świetlicy, administracji i obsługi, a także sami uczniowie.

Rozdział I

Do najważniejszych wartości przyjętych w naszej szkole w celu ich osiągnięcia, przestrzegania i poszanowania przez wszystkich członków społeczności szkolnej należą:

1. Wychowanie oparte na chrześcijańskim systemie wartości - jako podstawa uniwersalnych zasad etyki.
2. Kształtowanie wśród młodzieży postaw i cech osobowości takich jak: pracowitość, odpowiedzialność, tolerancja, rzetelność, uczciwość, krytycyzm.
3. Rozróżnianie i pielęgnowanie uczuć koleżeństwa i przyjaźni.
4. Wdrażanie uczniów do poczucia współodpowiedzialności za szkołę i poszanowania mienia społecznego.
5. Pielęgnowanie tradycji ze szczególnym uwzględnieniem gminy Zakrzew jako małej Ojczyzny.
6. Kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.
7. Przygotowanie młodzieży do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady demokracji, sprawiedliwości i wolności.
8. Uświadomienie uczniom roli człowieka w kształtowaniu środowiska.
9. Wychowanie młodego człowieka wolnego od nałogów i wszelkich uzależnień.
10. Wdrażanie uczniów do dbałości o przestrzeganie zasad higieny, zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych.
11. Wychowanie oparte na ścisłej współpracy szkoły i domu rodzinnego ucznia.

Rozdział II

Długoterminowe cele szkoły w zakresie wychowania to:

1. Indywidualizacja i stymulacja wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia.
2. Udział w procesie rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego uczniów.
3. Kierowanie procesem osobistych procesów moralnych, wartości życiowych oraz hierarchizacji i autorefleksji nad własnymi wyborami.
4. Koordynowanie działań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.
5. Przygotowanie uczniów do życia w zmieniającej się rzeczywistości europejskiej (kształtowanie zasad demokracji i postaw patriotycznych ze szczególnym uwzględnieniem regionu jako małej Ojczyzny).

1. Indywidualizacja i stymulacja wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia

Zamierzone działania:

- Praca z uczniem słabym i zaniedbanym wychowawczo przez:
 - indywidualizację pracy na lekcjach
 - objęcie uczniów słabych zajęciami wyrównawczymi
 - stworzenie kół samopomocy koleżeńskiej
 - objęcie opieką uczniów z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym
 - umacnianie pozycji ucznia przez działania zgodne ze szkolnym systemem motywacji

Efekty działań - uczeń potrafi:

- pracować na miarę swoich możliwości korzystając z pomocy nauczyciela
- uczestniczyć w zajęciach wspomagających jego rozwój
- pokonywać napotkane niepowodzenia szkolne
- dokonać samooceny i dążyć do pozytywnych zmian swojej osoby

- wzmacnia swoją pozycję w zespole klasowym (jest zmotywowany do wszelkich działań)

Zamierzone działania:

- Praca z uczniem zdolnym w celu pełnego rozwoju jego osobowości przez:
 - indywidualizację pracy na lekcjach
 - motywowanie uczniów do samorozwoju i samokontroli
 - angażowanie uczniów zdolnych do różnych form pracy koleżeńskiej
 - współudział uczniów w organizowaniu szkolnych konkursów przedmiotowych
 - rozwinięcie działalności międzyklasowych kół zainteresowań
 - przygotowanie uczniów do udziału w konkursach międzyszkolnych
 - wdrażanie uczniów do samooceny swoich sukcesów i porażek dydaktyczno-wychowawczych

Efekty działań - uczeń potrafi:

- samodzielnie i aktywnie uczestniczyć w lekcjach
- ma rozbudzoną potrzebę samorealizacji (bierze udział w konkursach, olimpiadach)
- potrafi i chce samodzielnie korzystać z dodatkowych źródeł wiedzy
- w pełni wykorzysta swoją wiedzę i pomaga innym w rozwiązywaniu problemów
- bierze czynny udział w życiu klasy i szkoły

2. Udział w procesie rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego uczniów.

Zamierzone działania:

- Rozwój intelektualny
 - budzenie ciekawości poznawczej uczniów
 - kształtowanie umiejętności korzystania z różnych dziedzin wiedzy
 - rozwijanie w uczniu umiejętności selekcji, syntezy i analizy gromadzonych informacji
 - pomoc w doskonaleniu własnych możliwości ucznia
 - działania twórcze uczniów zbliżające ich do kulturalnego dorobku pokoleń
 - organizacja konkursów międzyklasowych, międzyszkolnych, dni otwartych

Efekty działań - uczeń potrafi:

- rozbudować potrzeby poznawcze
- dokonać świadomego wyboru w bogatej ofercie zajęć i imprez
- integrować zdobytą wiedzę
- rozbudzać zainteresowania czytelnicze
- aktywnie uczestniczyć w procesie dydaktycznym

Zamierzone działania:

- Rozwój emocjonalny ucznia
 - pomoc w samopoznaniu i samoocenie
 - rozwijanie w uczniach umiejętności akceptacji siebie
 - pomoc w radzeniu sobie ze stresem szkolnym
 - wdrażanie postaw asertywnych
 - budowanie postaw empatii
 - tworzenie atmosfery przyjaznego i partnerskiego współżycia wszystkich członków społeczności szkolnej

- zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego
- przeciwdziałanie patologiom i zagrożeniom współczesnej młodzieży
- kierowanie procesem samodoskonalenia ucznia i świadomej pracy nad własnym zachowaniem

Efekty działań - uczeń :

- rozwija się zgodnie ze swoimi możliwościami
- poznaje siebie - dokonuje samooceny
- ma poczucie bezpieczeństwa
- świadomie korzysta z form pomocy oferowanej przez szkołę
- jest otwarty na innych - udziela pomocy słabszym kolegom
- potrafi rozwiązywać sytuacje trudne, radzi sobie ze stresem szkolnym

3. Kierowanie procesem osobistych procesów moralnych, wartości życiowych oraz hierarchizacji i autorefleksji nad własnymi wyborami.

Zamierzone działania:

- kształtowanie w uczniach postaw moralnych (określenie zasad)
- ustalenie w zespole klasowym zasad postępowania, które mają służyć dobremu funkcjonowaniu w społeczności szkolnej
- motywowanie uczniów do pracy nad sobą i doskonalenia swoich wartości życiowych
- włączanie uczniów w życie szkoły, kształcenie samorządności uczniowskiej
- zajęcia warsztatowe jako forma pracy z uczniem w celu dokonania przez niego odpowiednich wyborów życiowych

Efekty działań - uczeń:

- rozpoznaje wartości moralne
- dokonuje wyborów zgodnych z przyjętymi normami społecznymi
- wykształca w sobie postawę dążenia do doskonalenia się rozumie normy życia społecznego
- potrafi funkcjonować zgodnie z wymogami instytucji i grup społecznych

4. Koordynowanie działań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

Zamierzone działania:

- wnikliwa obserwacja ucznia w celu dokonania diagnozy jego funkcjonowania w środowisku szkolnym, domowym i grupie rówieśniczej
- zajęcia warsztatowe jako forma pracy z uczniem w celu wypracowania zasad prawidłowego funkcjonowania w wyżej wymienionych środowiskach
- ankiety i testy jako rodzaj wnikliwej analizy funkcjonowania ucznia utrzymanie ścisłego kontaktu z rodzicami w celu zapobiegania problemom wychowawczym
- lekcje pokazowe dla nauczycieli i rodziców jako aktywizacja do wspólnego podejmowania działań wychowawczych

Efekty działań - uczeń potrafi:

- prawidłowo funkcjonować w środowisku szkolnym, domowym i grupie rówieśniczej
- jest motywowany przez nauczycieli i rodziców - pokonuje problemy odnosząc sukcesy na miarę swoich możliwości
- ma wypracowane zasady prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej
- jest obserwatorem zmian zachodzących w jego najbliższym otoczeniu
- wspólnie z rodzicami włącza się w życie społeczności szkolnej

5. Przygotowanie uczniów do życia w zmieniającej się rzeczywistości europejskiej (kształtowanie zasad demokracji i postaw patriotycznych ze szczególnym uwzględnieniem regionu jako małej Ojczyzny)

Zamierzone działania:

- udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych organizowanych przez instytucje związane z naszym regionem
- wizyty w muzeach połączone z lekcjami muzealnymi
- aktywny udział w obchodach dni patrona
- zorganizowanie pracowni historyczno-regionalnej
- zorganizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi z naszego regionu oraz z radnymi
- zajęcia pozalekcyjne o charakterze proekologicznym związane ze środowiskiem
- wdrażanie nawyku poszanowania symboli narodowych (flaga, godło, hymn)
- obchody świąt państwowych i ważnych rocznic
- poznanie miejsc pamięci narodowej; opieka nad grobami znajdującymi się na terenie naszej gminy
- organizowanie "Dnia Europejskiego" - prezentacja wybranych państw- członków Unii Europejskiej
- rozwijanie działalności samorządowej uczniów (praca samorządów klasowych i samorządu szkolnego)
- stosowanie zasad demokracji w wyborach do samorządu szkolnego
- kształtowanie postaw otwartych i tolerancji w stosunku do innych ludzi
- aktywne słuchanie innych i szanowanie ich opinii
- kształtowanie umiejętności negocjacji

Efekty działań - uczeń:

- odczuwa więź z regionem
- wykazuje właściwe postawy wobec otaczającej go przyrody i środowiska
- ma poczucie bliskości z narodem i jego kulturą
- zna miejsca pamięci narodowej
- zna przemiany zachodzące w naszym regionie, państwie i Europie
- zna dążenia Polski i Polaków do życia we wspólnej Europie
- zna zasady demokracji, potrafi je stosować
- jest otwarty i tolerancyjny dla innych

Ewaluacja celów będzie się odbywać przez:

- widoczne dokonania wychowawcze (osiągnięcia, sukcesy lub porażki)
- hospitacje lekcji, zajęć pozalekcyjnych
- analizę dokumentacji wychowawcy i nauczycieli przedmiotów
- ankiety, testy, sondaże kierowane do nauczycieli, uczniów i rodziców
- arkusze analizy wychowawczej na I i II semestr
- sprawozdania

Osoby odpowiedzialne:

- dyrektor szkoły
- nauczyciele
- uczniowie
- rodzice

Okres realizacji:

- cały rok

Rozdział III

- Powinności wychowawców klasowych.

W procesie wychowania ważną rolę odgrywa wychowawca klasy. Dobry wychowawca powinien w sposób świadomy i planowy realizować zadania wychowawcze. Z przyjętej w szkole koncepcji wychowawczej powinno wynikać jego nastawienie do uczniów, określenie własnej roli w procesie wychowania oraz jego relacje na poziomie wychowawca - uczeń.

Powinności wychowawcy klasowego:

1. Tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie.
2. Inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów.
3. Integracja zespołu klasowego.
4. Podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole klasowym oraz między uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.
5. Utrzymanie ścisłego kontaktu z członkami rady pedagogicznej i pedagogiem szkolnym.
6. Współpraca wychowawcy z rodzicami uczniów.
7. Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami.

Zamierzone działania wychowawcze.

Działania wychowawcze będą odbywały się na następujących płaszczyznach:

Wychowawca - uczeń

- Integracja zespołu klasowego poprzez:
 - poznanie podstawowych potrzeb ucznia
 - otoczenie indywidualną opieką każdego wychowanka (rozmowy indywidualne)
 - zajęcia warsztatowe (zawarcie kontraktu klasowego), określenie zasad dobrej komunikacji
 - sondaż diagnostyczny (poznanie płaszczyzn funkcjonowania uczniów w klasie - postawa lidera klasowego)

W wyniku tych działań uczeń potrafi:

- dostrzec i przedstawić swoje potrzeby
- nawiązywać kontakt z wychowawcą w sytuacjach dla niego trudnych
- utożsamiać się z zespołem klasowym (komunikować się z rówieśnikami)
- określić swoją pozycję w klasie, dokonać samooceny

- Rozwiązywanie problemów wychowawczych poprzez:

- obserwacje zespołu klasowego w celu poznania istniejących problemów wychowawczych
- zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień ("Znajdź właściwe rozwiązanie", "Spójrz inaczej", "Szkoła wolna od narkotyków")
- inspirowanie uczniów do zachowań asertywnych, otwartych, przyjacielskich
- organizowanie akcji Pierwszy Dzień Wiosny
- motywowanie uczniów do działań zapobiegających przejawom agresji

W wyniku tych działań uczeń :

- jest świadomy problemów i chce je rozwiązywać
- potrafi nawiązać ścisły kontakt z wychowawcą klasy
- potrafi panować nad swoimi emocjami (zwalcza w sobie zachowania agresywne)
- jest tolerancyjny w stosunku do rówieśników

- potrafi zachowywać się asertywnie
- zna rodzaje uzależnień i ich konsekwencje
- regularnie uczęszcza do szkoły

Wychowawca - nauczyciele

- zasięgnięcie informacji u nauczycieli o pracy całego zespołu
- koordynacja działań wychowawczych nauczycieli wobec ogółu uczniów
- utrzymanie stałego kontaktu z uczącymi w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym
- wspólne ustalenie planu pomocy uczniom słabym i zaniedbanym środowiskowo

W wyniku tych działań nauczyciel potrafi :

- dokonać obiektywnej oceny sytuacji wychowawczej zespołu klasowego
- przy pomocy nauczycieli przedmiotowych zapobiegać i eliminować przejawy niepowodzeń szkolnych (objęcie indywidualną opieką uczniów wymagających pomocy)
- modyfikować swój plan pracy wychowawczej
- analizować swoje sukcesy i porażki wychowawcze

Wychowawca - pedagog szkolny

- wspólne rozpoznanie potrzeb i trudności uczniów (objęcie opieką uczniów najbardziej potrzebujących pomocy)
- dokonywanie obserwacji i diagnozy poszczególnych zespołów klasowych przy aktywnym udziale wychowawcy
- współdziałanie w sytuacjach zagrożenia (objęcie nadzorem uczniów nie wypełniających obowiązku szkolnego, z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym, walka z uzależnieniami, pomoc w pokonywaniu niepowodzeń szkolnych)
- współudział pedagoga w realizacji założeń planu wychowawczego klasy (udział w zajęciach warsztatowych, ankiety, testy)
- kierowanie do pedagoga uczniów sprawiających problemy wychowawcze
- włączanie pedagoga w rozwiązywanie problemów i trudności wychowawczych w zespołach klasowych

W wyniku tych działań wychowawca potrafi :

- dokonać wnikliwej analizy sytuacji wychowawczej zespołu klasowego
- objąć opieką uczniów wymagających indywidualnego nadzoru
- rozwiązywać sytuacje trudne zaistniałe w klasie
- motywować do działania uczniów słabych i zaniedbanych środowiskowo
- kształtować w uczniach poczucie własnej wartości
- wdrażać uczniów do przewyciężania sytuacji trudnych

Wychowawca - rodzice

- poznanie i ustalenie potrzeb opiekuńczo-wychowawczych uczniów
- poznanie środowiska rodzinnego ucznia w celu dokonania wnikliwej analizy jego problemów wychowawczych
- nawiązanie ścisłego kontaktu z rodzicami dzieci mających problemy wychowawcze
- włączanie rodziców w sprawy życia klasy i szkoły
- pedagogizacja rodziców mająca na celu zapobieganie różnym niepowodzeniom szkolnym

W wyniku tych działań wychowawca potrafi :

- określić potrzeby jego wychowanków
- zdiagnozować środowisko rodzinne ucznia
- rozwiązywać sytuacje trudne pojawiające się w zespole klasowym

- aktywizować rodziców do pracy na rzecz klasy i szkoły
- przekazać i uświadomić rodzicom wszelkie problemy i zagrożenia wynikające z analizy jego pracy wychowawczej